

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

P7_TA(2013)0120

Prekyba ir į augimą nukreiptos investicijos, skirtos besivystančioms šalims**2013 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl prekybos ir į augimą nukreiptų investicijų, skirtų besivystančioms šalims (2012/2225(INI))**

(2016/C 045/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 ir 208 straipsnius ir Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Prekyba, augimas ir vystymasis. Prekybos ir investicijų politikos pritaikymas šalims, kurioms pagalbos reikia labiausiai“ (COM(2012)0022),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena. Prekybos politika – svarbiausia ES 2020 m. strategijos sudėtinė dalis“ (COM(2010)0612),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „ES paramos besivystančioms šalims gerinimas telkiant vystymosi finansavimą“ (COM(2012)0366),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ (COM(2011)0303),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „ES vystymosi politikos poveikio didinimas. Pokyčių darbotvarkė“ (COM(2011)0637),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos vaidmuo pasaulyje. Naujas požiūris į ES išorės veiksmų finansavimą“ (COM(2011)0865),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Visapusiškos Europos tarptautinės investicijų politikos kūrimas“ (COM(2010)0343),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Atnaujinta 2011–2014 m. ES įmonių socialinės atsakomybės strategija“ (COM(2011)0681),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „ES pagalbos prekybai strategijos kūrimas – Komisijos indėlis“ (COM(2007)0163),
- atsižvelgdamas į komunikatą „Prekyba ir vystymasis. Pagalba besivystančioms šalims pasinaudoti prekyba“ (COM(2002)0513),
- atsižvelgdamas į 2012 m. ES atskaitomybės už vystymosi finansavimą ataskaitą ir visų pirmą į pagalbos prekybai skyrių (SWD(2012)0199),
- atsižvelgdamas į Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (AKR) ir Europos Sąjungos partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu ir persvarstytą 2005 m. ir 2010 m.,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 25 d. savo rezoliucijas: rezoliuciją dėl žmogaus teisių, socialinių ir aplinkos apsaugos standartų tarptautiniuose prekybos susitarimuose⁽¹⁾, rezoliuciją dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus⁽²⁾ ir rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose⁽³⁾,

⁽¹⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 31.

⁽²⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 94.

⁽³⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 101.

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 23 d. savo rezoliuciją dėl ES pagalbos prekybai ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 25 d. rezoliucijas dėl ekonominės partnerystės susitarimų su AKR regionais ir valstybėmis ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 27 d. rezoliuciją dėl naujos Europos prekybos politikos pagal strategiją „Europa 2020“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 13 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl tam tikrų šalių išbraukimo iš derybas baigusiu regionų ar valstybių sąrašo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1528/2007 I priedas ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. balandžio 6 d. rezoliuciją dėl būsimosios Europos tarptautinės investicijų politikos ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento poziciją dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo nustatoma valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams investicijų susitarimams skirta pereinamojo laikotarpio tvarka ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos sudarymo ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1063/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2012 m. kovo 16 d. išvadas dėl ES požiūrio į prekybą, augimą ir vystymąsi kitame dešimtmetyje ir 2012 m. spalio 15 d. išvadas dėl vystymosi finansavimo,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. kovo 25 d. rezoliuciją dėl pasaulinės ekonomikos ir finansų krizės pasekmių besivystančioms šalims ir vystomajam bendradarbiavimui ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 18 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) 2012–2013 m. pagalbos prekybai darbo programą,
- atsižvelgdamas į Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“ ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gegužės 15 d. priimtą strategiją „ES pagalbos prekybai strategija: besivystančių šalių poreikiams, susijusiems su prekyba, skirtos ES paramos stiprinimas“,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugpjūčio 28–29 d. priimtą Almatos veiksmų programą dėl prieigos prie jūros neturinčių besivystančių šalių,
- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 2 d. Paryžiaus deklaraciją dėl pagalbos veiksmingumo ir 2011 m. gruodžio 1 d. nustatytą Busano partnerystę siekiant veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo,

⁽¹⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 291.

⁽²⁾ OL C 117 E, 2010 5 6, p. 101, p. 106, p. 112, p. 118, p. 124, p. 129, p. 135, p. 141.

⁽³⁾ OL C 56 E, 2013 2 26, p. 87.

⁽⁴⁾ OL L 303, 2012 10 31, p. 1.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0342.

⁽⁶⁾ OL C 296 E, 2012 10 2, p. 34.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0471.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0060.

⁽⁹⁾ OL L 307, 2010 11 23, p. 1.

⁽¹⁰⁾ OL C 4 E, 2011 1 7, p. 34.

⁽¹¹⁾ OL C 43, 2012 2 15, p. 73.

⁽¹²⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Stambulo 2011–2020 m. veiksmų programą, skirtą mažiausiai išsivysčiusioms šalims ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 11–12 d. Seule vykusio Didžiojo dvidešimtuko aukščiausiojo lygio susitikimo deklaraciją „Seulo konsensusas dėl vystymosi siekiant bendro augimo“,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (angl. Unctad) 2012 m. pasaulio investicijų ataskaitą, 2011 m. Jungtinių Tautų (JT) verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, JT pagrindinius prekybos ir investicijų susitarimų poveikio žmogaus teisėms vertinimo principus, JT prekybos ir plėtros konferencijos, Maisto ir žemės ūkio organizacijos, Pasaulio banko ir Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo atsakingo investavimo į žemės ūkį principus, 2011 m. persvarstytas EBPO gaires tarptautinėms įmonėms, su Dohos procesu susijusius įgaliojimus, patvirtintus per 2012 m. XIII JT prekybos ir plėtros ministrų konferenciją ir 2012 m. konferenciją „Rio+20“;
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto nuomonę (A7-0053/2013),
- A. kadangi Sąjungos prekybos ir vystymosi politika turi būti vykdoma remiantis bendrais Sąjungos išorės veiksmų principais, kaip nurodyta ES sutarties 3 ir 21 straipsniuose, ir turi prisidėti prie „tvaraus planetos vystymosi <...>, laisvos ir sąžiningos prekybos, skurdo panaikinimo ir žmogaus <...> teisių apsaugos <...>“;
- B. kadangi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 ir 208 straipsniai yra tarpusavyje susiję; kadangi 207 straipsnyje nurodoma, kad ES prekybos politika grindžiama Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais; kadangi 208 straipsnyje reikalaujama, kad vykdant Sąjungos politiką, kuri gali turėti įtakos besivystančioms šalims, būtų atsižvelgiama į bendradarbiavimo vystymosi labai tikslus;
- C. kadangi ES, besivystančių šalių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių tarpusavio prekyba ir investicijos gali būti priemonės šiems tikslams pasiekti skatinant tvarų ir visapusišką visų šalių augimą, sudarant sąlygas perduoti technologijas ir gebėjimus ir padedant kurti darbo vietas, užtikrinant galimybes didinti konkurencingumą ir produktyvumą, pasiekti didesnę socialinę sanglaudą ir kovoti su nelygybe;
- D. kadangi vien tik prekyba ir investicijos negali turėti lemiamo poveikio augimui ir tvariam vystymuisi, nes besivystančios šalys, įskaitant mažiausiai išsivysčiusias šalis, patiria struktūrinių trūkumų (nepakankamas žmogiškasis kapitalas ir valdymas, infrastruktūros problemos, silpnas privatusis sektorius, didelė priklausomybė nuo žaliavų eksporto, mažai įvairinamas eksportas, didelės prekybos sąnaudos ir t. t.) ir tai joms trukdo visapusiškai dalyvauti pasaulio prekyboje;
- E. kadangi Europos Sąjungos prekybos ir investicijų politika, kuria siekiama paremti pagalbą gaunančių šalių augimą, turi būti suderinta atsižvelgiant į atsakingų institucijų nustatytus vystymosi tikslus ir ją vykdant turi būti laikomasi politikos suderinamumo vystymosi labai principo, teikiama techninė ir finansinė parama ir tam tikrais atvejais atsižvelgiama į pietų ir šiaurės šalių, tarpvalstybinio lygmens ir pietų šalių viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektų plėtojimą;
- F. kadangi 2010 m. pietų šalių tarpusavio prekyba sudarė 23 proc. pasaulio prekybos; kadangi, remiantis PPO 2011 m. pasaulio prekybos ataskaita, pietų šalių tarpusavio lengvatiniai susitarimai sudaro du trečdalius visų šių susitarimų, o šiaurės ir pietų šalių tarpusavio susitarimai – tik ketvirtadalį tokių susitarimų; kadangi, remiantis 2012 m. pasaulio investicijų ataskaita, besiformuojančios rinkos ekonomikos šalims tenka beveik pusė pasaulio tiesioginių užsienio investicijų (TUI);
- G. kadangi nemažai šalių iki šiol negauna visapusiškos naudos iš prekybos, o mažiausiai išsivysčiusių šalių (MIŠ) dalis pasaulio BVP mažėja; kadangi nors ekonomika sparčiai auga, 49 mažiausiai išsivysčiusioms šalims tenka dar tik 1,12 proc. pasaulio prekybos; kadangi prekyba nebuvo vienodai naudinga visoms besivystančioms šalims, o kai kuriais atvejais ji paaštrino socialinę nelygybę;
- H. kadangi didžiosios besiformuojančios rinkos ekonomikos šalys, kurios vis dar priskiriamos prie besivystančių šalių, kartu yra ir pagalbos prekybai teikėjos, ir gavėjos; kadangi Sąjunga ir kitos išsivysčiusios šalys turi labiau atsižvelgti į kompleksinę šių naujų dalyvių padėtį, jų svarbą ir ypatumus ir todėl pritaikyti savo siūlomą pagalbą prekybai;

⁽¹⁾ 2011 5 11, A/CONF.219/3.

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

- I. kadangi tvariam vystymuisi skirtų prekybos ir investicijų priemonių kilmė ir formos gali būti labai įvairios; kadangi tos pačios šalies teritorijoje gali būti įgyvendinamos kelios programos ir priemonės, tačiau dėl nepakankamo koordinavimo gali sumažėti jų veiksmingumas bei tinkamumas ir galiausiai piliečių pasitikėjimas šiomis priemonėmis;
 - J. kadangi ES ir jos valstybės narės yra didžiausios pagalbos prekybai teikėjos – 2010 m. jos skyrė 10,7 mlrd. EUR (arba beveik du trečdalius visos oficialios paramos vystymuisi); kadangi patiriant ekonomikos ir finansų krizę keliamas klausimas dėl finansavimo, numatyto viešojo sektoriaus vystymosi paramai, ypač pagalbai prekybai, mažinimo ir lėšų panaudojimo veiksmingumo;
 - K. kadangi ES įsipareigojo iki 2015 m. padidinti savo bendrą pagalbai skiriamą biudžetą iki 0,7 proc. BNP;
1. remia Komisijos tikslą gerinti prekybos ir vystymosi politikos kryptių sąveiką; rekomenduoja, kad ji atsižvelgtų į pagalbą gaunančių šalių poreikius ir galimybes ir skatintų tokius procesus, kaip antai regioninė integracija, nes tai gali užtikrinti geresnes galimybes pasinaudoti minėta sąveika, ir prioritetą skirtų priemonėms, kurias taikant siekiama:
 - skatinti tvarų ir visapusišką vystymąsi,
 - kurti darbo vietas ir stiprinti gebėjimus, plėtoti žmogiškąjį kapitalą ir kartu mažinti socialinę nelygybę,
 - didinti atsparumą ekonomikos sukrėtimams,
 - remti privačiojo sektoriaus, visų pirma smulkių veiklos vykdytojų, taip pat labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių vystymąsi, kad būtų galima paskatinti jų dalyvavimą prekybos ir investicijų veikloje vietiniu, regioniniu, tarpvalstybiniu, dvišaliu ir daugiašaliu lygmenimis,
 - pagerinti fiskalinį valdymą ir kovą su korupcija, mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, pinigų plovimu ir mokesčių rojumi, be kita ko, vykdant informacijos mainus ir nustatant įmonių mokėjimų kontrolės mechanizmus,
 - gerinti prekybos ir investicijų aplinką, taip pat įgyvendinti prekybos palengvinimo priemones,
 - įvairinti prekybos ir investicijų srautus, taip pat
 - suteikti būtiną techninę pagalbą, kad būtų galima užtikrinti deramą šių priemonių plėtojimą;
 2. ragina Europos Sąjungą nustatant ir vykdant savo prekybos, žemės ūkio, aplinkos apsaugos ir energetikos politiką laikytis politikos suderinamumo vystymosi labai principo ir įvertinti šių politikos sričių poveikį besivystančioms šalims ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims;
 3. pabrėžia deramų atlyginimų ir deramų darbo saugos standartų svarbą tvariai pasaulio prekybos sistemai ir naujoms pasaulio gamybos grandinėms; todėl primena Komisijai apie jos komunikatą „Skatinti padorų darbą visiems“;
 4. primygtinai ragina ES, kitus pagalbos teikėjus, šalių partnerių valdžios institucijas, vietos ir tarptautinio lygmens privačiojo sektoriaus atstovus besivystančiose šalyse apsvaistyti galimas bendradarbiavimo siekiant tvaraus vystymosi sritis, kad būtų galima kuo labiau padidinti verslo veiklos teigiamą poveikį siekiant vystymosi tikslų;
 5. pabrėžia, kad reikia, jog ES, siekdama padidinti skurdžiausiai gyvenančių žmonių gerovę ir gyvenimo lygį, dalį savo su prekyba susijusios pagalbos, skirtos atsakingam ir tvariam vystymuisi, nukreiptų būtent į šiose šalyse ir tarp jų vykdomos prekybos vietos ir regioninių pajėgumų stiprinimą; pritaria vystomojo bendradarbiavimo priemonėms, kurią taikant ypatingas dėmesys skiriamas užimtumo ir ekonomikos augimo prioritetams besivystančiose šalyse, tikslams;
 6. mano, kad pagalbą gaunančių šalių atsakomybė už programas, kuriomis siekiama vystyti prekybą ir investicijas, yra vienas iš lemiamų sėkmingo šių programų įgyvendinimo aspektų; tiki, kad remiantis teisinės valstybės principais nacionalinės, regioninės bei vietos valdžios institucijos ir pilietinė visuomenė turi nuolat dalyvauti rengiant ir stebint nacionalines programas;

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

7. skatina besivystančias šalis tvarų ekonomikos vystymąsi laikyti horizontaliuoju nacionalinės politikos tikslu, nustatytu atitinkamose jų strategijose ir iniciatyvose; prašo Komisijos imtis veiksmų ir, be kita ko, pasiūlyti didesnę pagalbą siekiant padidinti vyriausybių gebėjimus įtraukti su tvariumi ir visapusišku ekonomikos vystymusi susijusius klausimus į jų nacionalines prekybos strategijas ir programas;
8. pažymi, kad geresnis mokymas vystymosi klausimais sudarytų sąlygas aiškiau suprasti konkrečius vystymosi poreikius ir galimus būdus juos patenkinti, siekiant teikti konsultacijas ir palengvinti prekybos derybininkų ir kitų už prekybą atsakingų pareigūnų užduotis;
9. mano, kad labai svarbios investicijos, kuriomis siekiama kurti, plėtoti, stiprinti ir išsaugoti svarbiausią darniojo transporto, tvarios energetikos ir telekomunikacijų infrastruktūrą, ypač tarpvalstybinę infrastruktūrą ir įvairių transporto rūšių mazgus;
10. pabrėžia, kad būtina užtikrinti visapusišką Europos įmonių mokėjimų vyriausybėms skaidrumą; ragina Komisiją paremti tvarias besivystančių šalių industrializacijos strategijas, kuriomis siekiama prekiauti pridėtinę vertę turinčiais produktais, o ne tik žaliavomis;
11. mano, kad, prekybą ir investicijas naudojant kaip tvarų ekonomikos augimą ir vystymą skatinančias priemones, šių investicijų ir prekybos tikslai kuriant reikalingą pasiūlą ir infrastruktūrą visų pirma turi būti tokie:

Žemės ūkis

- parama savarankiškai dirbantiems ūkininkams ir smulkiems kooperatyvams, taip pat tvaraus ūkininkavimo, žuvinavos ir gyvūnų veisimo vystymui, suteikiant galimybę šiems subjektams diegti, stiprinti ir įvairinti tiekimo grandines;
- jų galimybių gauti finansavimą ir mikrofinansavimą gerinimas;
- parama besivystančioms šalims gaunant informaciją ir derinant prie tarptautinių sanitarinių ir augalų sveikatos standartų, kad būtų užtikrinta sąžininga konkurencija ir padidintos jų galimybės patekti į rinkas, įskaitant geresnes besivystančių šalių galimybes patekti į pramoninių šalių rinkas kartu geriau apsaugant savo gyventojus;
- laipsniškas eksporto apribojimų šalinimas ir kova su spekuliacija ir žemės ūkio produktų kainų nestabilumu;
- parama socialinių ir ekologinių prekių bei paslaugų, įskaitant ekologinį turizmą, kūrimui ir prekybai jomis, siekiant užtikrinti pridėtinę vertę gamintojams ir tvarumo kriterijų laikymąsi;
- tvarus ir skaidrus gamtos išteklių valdymas;
- programos, skirtos užtikrinti ūkininkams sąžiningą galimybę naudotis žeme;
- galimybių stiprinti gebėjimus gerinimas, ypač produktų įvairinimo srityje; produktų pridėtinės vertės didinimas ir parama siekiant atitikties standartams ir techniniams reikalavimams vietos, regioninėse ir tarptautinėse rinkose;
- teigiamų paskatų sistemos įtraukimas į prekybos susitarimų tvaraus vystymosi paantraštes, kad būtų skatinama importuoti į ES žemės ūkio produktus, atitinkančius tarptautinius aplinkos, socialinius ir žmogaus teisių standartus, ypač užtikrinant sąžiningas pajamas gamintojams ir tokius darbo užmokesčius žemės ūkio darbuotojams, už kuriuos jie galėtų pragyventi, kaip ragino JT specialusis pranešėjas teisės į maistą klausimais;
- parama besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims, kuriose būtina užtikrinti, kad kai kuriems jautriems žemės ūkio produktams nebūtų taikomos abipusio liberalizavimo priemonės;

Pramonė

- gamybos pajėgumų kūrimas, stiprinimas ir įvairinimas ir tvarus pramonės vystymas, kad per įtraukias sąžiningo tiekimo grandines dalyvaujantys vietos subjektai galėtų gauti naudos;

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

- verslo ir investavimo aplinkos gerinimas, siekiant palengvinti privačiojo sektoriaus, įskaitant vietos mažas įmones, dalyvavimą ir, jei reikia, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės kūrimas;
- laipsniškas prekybos apribojimų šalinimas atsižvelgiant į būtinybę besivystančioms šalims įvairinti savo ekonomiką ir apsaugoti ką tik susikūrusias pramonės šakas, kad būtų sukurta tvari vietos pramonės bazė;
- intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant geografines nuorodas, apsauga atsižvelgiant į šalių išsivystymo lygį ir siekiant skatinti technologijų (įskaitant ekologiškas technologijas) perdavimą vadovaujantis Dohos deklaracija dėl Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, ir visuomenės sveikatos;
- deramų darbo sąlygų, skaidrumo ir tvarumo skatinimas; tvarių ir teisingų darbo formų stiprinimas; darbo saugos standartų ir socialinės apsaugos sistemų stiprinimas, ypač atsižvelgiant į TDO rekomendacijas dėl minimalios nacionalinės socialinės apsaugos;

Paslaugos

- teisinės valstybės principo ir gero valdymo stiprinimas siekiant pagerinti privačių investicijų, ypač tiesioginių užsienio investicijų, teisinį tikrumą, skaidrumą ir teisėtumą;
- atidus esamų nuostatų ir svarstomų gairių dėl finansinių paslaugų, numatomų prekybos susitarimuose, nagrinėjimas, atsižvelgiant į tai, kad jos neturėtų sudaryti kliūčių tinkamam finansų sektoriaus reguliavimui ES ir jos prekybos partnerėse;
- sąlygų viešiesiems pirkimams vykdyti gerinimas;
- viešųjų paslaugų veiksmingumo gerinimas;
- paslaugų, kuriomis sudaromos geresnės sąlygos prekybai ir investicijoms, ypač ekologiškų paslaugų, įskaitant turizmo, logistikos ir investicijų srityse, skatinimas;

Administravimas

- parama nacionalinėms vyriausybėms nustatant jų nacionalines prekybos strategijas ir politikos kryptis, užtikrinančias atitinkamą skaidrumo ir visuomenės dalyvavimo lygį;
- bendrų priemonių ir išteklių kūrimas siekiant suteikti susijusioms mažiausiai išsivysčiusioms šalims praktinę informaciją ir metodus;
- parama muitinių ir mokesčių administracijų reformoms ir veiksams, kuriais siekiama mažinti neoficialaus sektoriaus dalį ekonomikoje ir neoficialų sektorių vėl integruoti į reguliuojamą ekonomiką;
- tranzito procedūrų veiksmingumo didinimas, jų valdymo ir organizavimo gerinimas, taip pat prekių, asmenų ir paslaugų judėjimo gerinimas;
- institucijų, atsakingų už geresnių sąlygų prekybai ir investicijoms sudarymą, steigimas ir garantijų bei rizikos kapitalo fondų, įskaitant pradinio kapitalo fondus ir neformalius investuotojus, kūrimas;

12. remia Komisijos pasiūlymą įvairinti pagalbą prekybai ir daugiausia dėmesio skirti šalims, kurioms to labiausiai reikia, visų pirma mažiausiai išsivysčiusioms šalims; tačiau rekomenduoja Komisijai atsižvelgti ne tik į tradicinius rodiklius (bendrąjį nacionalinį produktą, žmogiškąjį kapitalą ir pažeidžiamumą ekonomikos sukrėtimų požiūriu), bet ir į bendrą šalies išsivystymo lygį bei jos poreikius, pajėgumus ir nevienodą vidaus vystymąsi; primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į sustiprintos integruotos sistemos, skirtos mažiausiai išsivysčiusioms šalims, principus;

13. pabrėžia, kad socialinis verslumas ir socialinės inovacijos besivystančiose šalyse yra ekonomikos augimo siekiant vystymosi variklis ir gali padėti mažinti nelygybę ir skatinti ekonomikos augimą, jei pelnas būtų vėl investuojamas į ekonomiką;

14. mano, kad, nors lėšų pervedimai ir mikrofinansai ir toliau yra tinkamos priemonės, vien tik jomis negalima patenkinti visų finansavimo poreikių; ragina visus paramos teikėjus ieškoti naujoviškų finansavimo ir partnerystės formų ir tokias formas skatinti; remia pietų šalių tarpusavio partnerystės ir trišalių partnerystės kūrimą; rekomenduoja platesniu mastu taikyti tarpregionines finansavimo sistemas, pavyzdžiui, tokias, kurios taikomos veikiant ES ir Afrikos infrastruktūros patikos fondui;

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

15. remia priemonių, skirtų smulkių veiklos vykdytojų prekybai besivystančiose šalyse skatinti, paketą, kuris paskelbtas Komisijos komunikate; ragina Komisiją daryti pažangą tobulinant šį paketą ir ragina visus paramos teikėjus skirti pakankamai lėšų jam įgyvendinti, visų pirma remiant mažųjų įmonių dalyvavimą prekybos sistemose, kuriomis gamintojams užtikrinamas pridėtinės vertės kūrimas, įskaitant sistemas, atitinkančias tvarumo (pvz., sąžininga prekyba) kriterijus; reikalauja reguliariai teikti naujausią informaciją apie šio priemonių paketo įgyvendinimą;
16. palankiai vertina komunikato „ES paramos besivystančioms šalims gerinimas telkiant vystymosi finansavimą“ priėmimą; ragina Komisiją greitai įgyvendinti savo pasiūlymus, siekiant telkti tvarų, numatomą ir veiksmingą papildomą finansavimą; palankiai vertina EBPO politinės investavimo sistemos priemonių rinkinio pagrindinius principus; palankiai vertina visuotinės Pusano veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo partnerystės rezultatus ir Stambulo pilietinės visuomenės organizacijų vystymosi veiksmingumo principus;
17. reiškia susirūpinimą dėl to, kad teikiama vis daugiau susietosios pagalbos; ragina išsivysčiusias šalis ir didžiąsias besiformuojančios rinkos ekonomikos šalis vengti šios praktikos ir, priešingai, stengtis naudoti regionų ir vietos išteklius, taip pat žmogiškąjį kapitalą, įgyvendinant šių šalių ekonomikos vystymo pasitelkiant prekybą ir investicijas projektus;
18. pripažįsta tarptautinių institucijų (PPO, Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (angl. Unctad), Jungtinių Tautų pramonės plėtros organizacijos (angl. Unido), EBPO, Didžiojo dvidešimtuko (G20), Pasaulio banko ir daugiašalių bankų) atliekamus darbus pagalbos prekybai srityje; pritaria tam, kad į pagalbos prekybos srityje programas būtų įtrauktos priemonės, skirtos dėl prekybos liberalizavimo susidarantiems besivystančių šalių nuostoliams kompensuoti; mano, kad paramos teikėjų bendradarbiavimas koordinuojant Unctad ir PPO tarptautinių, nacionalinių ir vietos lygmenimis turėtų būti sistemingas, siekiant kuo labiau padidinti jų daromą poveikį; primena ES išipareigojimą skatinti ir lengvinti atstovavimą besivystančioms šalims ir šių šalių dalyvavimą minėtose tarptautinėse institucijose;
19. apgailestauja, kad investicijų politika nepakankamai koordinuojama, taip pat ir tarptautiniu lygmeniu; palankiai vertina Parlamento ir Tarybos susitarimą dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų, taikomų valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams investicijų susitarimams; ragina Komisiją plėtoti ES tarptautinių investicijų politiką, kuria būtų užtikrinama tinkama investicijų apsauga, stiprinamas teisinis tikrumas bei atsižvelgiama į valstybių gebėjimą kurti bendras taisykles ir standartus, t. y. pirmiausia atsižvelgiant į socialinius, ekonominius ir aplinkosaugos poreikius, be kita ko, pavyzdžiui, nustatytus pagal Unctad investicijų vystymosi labai politikos programą; primena, kad besivystančios šalys patiria neproporcingai dideles investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo išlaidas;
20. mano, jog būtina pagerinti TIS, kad juose būtų skiriama daugiau dėmesio vystymosi aspektui, siekiant valstybių ir investuotojų teisių ir pareigų pusiausvyros, užtikrinant pakankamai politinės erdvės tvaraus vystymosi politikai ir kad investicijų skatinimo nuostatos taptų konkretesnės ir labiau suderintos su tvaraus vystymosi tikslais;
21. ragina Komisiją pateikti sugrupuotus duomenis apie ES tiesiogines užsienio investicijas (TUI) į besivystančias ir mažiausiai išsivysčiusias šalis, atsižvelgiant į šias investicijų kategorijas: bendrovių susijungimą ir įsigijimą, turto išskirstymą bendrovės viduje, spekuliacinio pobūdžio investicijas ir žaliąsias investicijas;
22. mano, kad bendradarbiaujant taip pat daug dėmesio turėtų būti skiriama pajėgumų ir institucijų kūrimui siekiant, kad besivystančios šalys turėtų galimybę sudaryti reikiamas sąlygas investicijoms, pvz., išplėtoti mokesčių surinkimo pajėgumus bei parengti kovos su mokesčių vengimu priemones ir įgyvendinti aukščiausius apskaitos standartus;
23. palankiai vertina PPO sprendimą lengvinti mažiausiai išsivysčiusių šalių įstojimą į PPO; ragina išsivysčiusias šalis ir didžiąsias besiformuojančios rinkos ekonomikos šalis, kurios yra PPO narės, mažiausiai išsivysčiusioms šalims taikyti išimtį dėl paslaugų ir nustatyti lengvatinį režimą mažiausiai išsivysčiusių šalių paslaugoms bei paslaugų teikėjams, ypatingą dėmesį skiriant 4 režimui, kuris yra prioritetinis mažiausiai išsivysčiusioms šalims;
24. pageidauja, kad Sąjunga ir jos valstybės narės pasinaudotų savo įtaka, ypač didžiosioms besiformuojančios rinkos ekonomikos šalims, kad greitai būtų sudarytas susitarimas dėl prekybos lengvinimo, dėl kurio derėtasi Dohos derybų raunde;
25. palankiai vertina BRICS šalių išipareigojimą skatinti besivystančių šalių ekonomikos augimą ir vystymą; ragina šias šalis savo veiksmus vykdyti laikantis demokratijos bei gero valdymo principų ir šiuos principus remiant; ragina Komisiją užtikrinti, kad į visus jos prekybos susitarimus su besivystančiomis šalimis toliau būtų įtraukiama demokratijos ir žmogaus teisių sąlyga;

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

26. skatina Komisiją pateikti konkrečių sprendimų, kuriais būtų siekiama stiprinti jos paramą greitesnei ir gilesnei besivystančių šalių regionų integracijai, siekiant plėtoti regionų rinkas ir kurti regionines vertės grandines; šiuo tikslu ragina Komisiją skatinti regionų integraciją pagal savo dvišalius ir regioninės prekybos susitarimus; ragina Komisiją numatyti prekių kilmės taisyklių supaprastinimą ir derinimą, taip pat priemones, kuriomis smulkiesiems eksportuotojams sudaromos geresnės sąlygos taikyti šias taisykles; ragina Komisiją stiprinti savo partnerystę su vietos regionų institucijomis, ypač Afrikos plėtros banku; primena, kad vietos privatusis sektorius atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant prekybos integraciją ir ekonomikos vystymąsi;

27. palankiai vertina prekių kilmės taisyklių reformą ir reformuotos persvarstytos bendrosios lengvatinių muitų tarifų sistemos įsigaliojimą; pageidauja, kad Komisija pateiktų ataskaitą apie tvarkos pakeitimo, ypač lengvatų panaikinimo atitinkamoms šalims, poveikį pagal gaunančioms šalims pagal naujojo reglamento 40 straipsnio nuostatas;

28. atkreipia dėmesį į tai, kad laikinai taikomas pirmasis ekonominės partnerystės susitarimas, sudarytas su grupe Afrikos šalių; ragina Komisiją kritiškai įvertinti tai, kad sudarant kitus ekonominės partnerystės susitarimus (EPS, pagal kuriuos visapusiškai atsižvelgiama į besivystančių šalių vystymosi interesus, kol kas nepasiekta pažangos; ragina Komisiją pasinaudoti šiuo pavyzdžiu, kad būtų atnaujintos tebevykstančios derybos dėl ekonominės ES ir suinteresuotų besivystančių šalių partnerystės susitarimų (EPS), siekiant laipsniškai integruoti jų rinkas į daugiašalės prekybos sistemą; primena, kad svarbu parengti stabilią ir sąžiningą teisinę prekybos sistemą, siekiant skatinti ES investicijas į AKR šalis, kurios būtų abipusiškai naudingos; ragina Komisiją atsižvelgti į Parlamento rekomendacijas dėl lengvatų naikinimo ir muitų tarifų naikinimo lankstumo bei masto ir ypatingą dėmesį skirti ekonominės partnerystės susitarimų įgyvendinimui;

29. mano, kad Sąjungos plėtojamos priemonės, susijusios su parama vystymuisi pasitelkiant prekybą ir investicijas, visų pirma bendroji lengvatinių muitų tarifų sistema ir ekonominės partnerystės susitarimai, yra veiksmingos, jeigu dėl jų nuostatų ir taikymo kriterijų nevykdoma diskriminacija ir netaikomi apribojimai, dėl kurių kenkiama asmenims, kuriems šios priemonės gali būti taikomos; tačiau skatina Komisiją visas dabartines priemones įtraukti į tikrą bendrą strategiją, kuri taip pat apimtų techninės pagalbos prekybai, gebėjimų stiprinimo ir su prekyba susijusio koregavimo priemones, įskaitant norminimą; mano, kad Komisija ir Europos išorės veiksnių tarnyba turėtų plėtoti sąsajas siekdamas toliau gerinti Sąjungos prekybinę diplomaciją visame pasaulyje;

30. ragina Komisiją į visus dvišalius prekybos susitarimus įtraukti prekybos ir tvaraus vystymosi skyrius, kuriuose būtų numatytos teisiškai privalomos aplinkosaugos bei darbo sričių taisyklės ir įmonių socialinės atsakomybės nuostatos; be to, mano, kad Komisija turėtų pasiūlyti bendradarbiavimą, kuris padėtų besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims pasiekti šiuos standartus; mano, kad aktyvus pilietinės visuomenės dalyvavimas vykdant tokių skyrių įgyvendinimo stebėseną didintų sąmoningumą ir aplinkos apsaugos bei socialinių standartų pripažinimą;

31. rekomenduoja, kad be socialinių ir aplinkosaugos nuostatų Komisija derėtųsi ir dėl privalomų bei vykdytinų žmogaus teisių nuostatų įtraukimo į visus būsimus prekybos susitarimus, siekiant padidinti ES sąlygų nustatymo politikos veiksmingumą ir patikimumą;

32. ragina ES parengti savo prekybos susitarimus taip, kad būtų puoseleojamas atsakingas investuotojų elgesys ir atitiktis geriausiai tarptautinei įmonių socialinės atsakomybės ir gero įmonių valdymo praktikai; ypač pabrėžia, jog norint užtikrinti, kad augimas apimtų visas sritis ir padėtų veiksmingai mažinti skurdą, jo turėtų būti siekiama tuose sektoriuose, kuriuose aktyviai veikia skurdžiai gyvenantys žmonės, jis turėtų būti naudingas moterims ir suteikti joms daugiau galių, taip pat jis turėtų būti susijęs su darbo vietų kūrimu ir labai mažų ir mažų įmonių finansavimo vystymu;

33. ragina ES įsteigtas įmones, kurių gamybos įrenginiai veikia besivystančiose šalyse, būti pavyzdžiu ir laikytis įsipareigojimų gerbti žmogaus teises ir laisves, laikytis socialinių ir aplinkos apsaugos standartų, pagrindinių darbo standartų ir tarptautinių susitarimų;

34. ragina Europos Sąjungos bendroves, kurių patronuojamosios įmonės arba tiekimo grandinės įsteigtos besivystančiose šalyse, laikytis savo nacionalinių ir tarptautinių teisinių įsipareigojimų žmogaus teisių, darbo standartų ir aplinkos apsaugos taisyklių srityse;

35. džiaugiasi, kad daug pramonės šakų ir tarptautinių bendrovių patvirtino elgesio kodeksus, kuriuose pateikiami jų pasaulinėms tiekimo grandinėms taikytini išsamūs socialinio ir aplinkosauginio veiksmingumo standartai; vis dėlto primena, kad šiuos kodeksus sunku palyginti dėl juose numatytų skirtingų apskaitos, audito ir ataskaitų teikimo standartų; pabrėžia, kad geriau įgyvendinus JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus bus galima lengviau pasiekti ES tikslus, susijusius su konkrečiais žmogaus teisių klausimais ir pagrindiniais darbo standartais;

2013 m. balandžio 16 d., antradienis

36. pabrėžia, kad ES parama trečiųjų šalių vyriausybėms įgyvendinant socialinės ir aplinkosauginės sričių reguliavimą yra būtinas priedas siekiant skatinti Europos Sąjungos įmonių taikomą įmonių socialinę atsakomybę visame pasaulyje;

37. pažymi, kad, nepaisant to, jog įgyvendintas Kimberley procesas dėl deimantų iš konflikto zonų sertifikavimo, prekyba gamtiniais išteklių vis dar aštrina konfliktus ir kasybos regionuose vis dar pažeidinėjamos žmogaus teisės; taigi pabrėžia, kad reikia skubiai įdiegti brangakmenių ir kitų vadinamųjų konflikto zonų naudingųjų iškasenų išgavimo ir prekybos jais išsamaus tikrinimo sistemą; mano, kad tokia priemonė galėtų būti naudinga norint įveikti vadinamąjį prakeiksmą dėl išteklių ir užtikrinti, kad besivystančios šalys gautų didesnę naudą iš prekybos savo prekėmis;

38. palankiai vertina tai, kad Europos Komisija yra gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos (angl. EITI) partnerė; ragina Komisiją ir gavybos pramonės srityje aktyviai veikiančias šalis aktyviau raginti, kad prie šios iniciatyvos prisijungtų daugiau šalių gamintojų;

39. ragina Komisiją sudarant prekybos ir investicijų susitarimus įgyvendinti gaires, kurias parengė JT specialusis pranešėjas teisės į maistą klausimais ir kuriose raginama vykdyti prekybos susitarimų poveikio žmogaus teisėms vertinimą (Jungtinių Tautų rekomendacijas dėl prekybos susitarimų poveikio žmogaus teisėms vertinimo), siekiant užtikrinti šių susitarimų atitiktį įsipareigojimams pagal tarptautinius žmogaus teisių dokumentus;

o

o o

40. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai.
